

Prezidento Valdo Adamkaus gimnazija

Nuo: _Švietimo skyrius <svietimo.skyrius@kaunas.lt>
Išsiųsta: 2020 m. rugsėjis 8 d. 09:40
Tema: FW: Parengtos praktinės gairės dėl interneto ir išmaniųjų įrenginių naudojimo mokyklose ir šeimose
Priedai: Išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo gairės_Mokykloms ir šeimoms.pdf

R. Brazaitė
G. Dondoravičiūtė
S. Kubišauskaitė
Informacija
Mokykloms
Kun

From: Paramos vaikams centras [mailto:info@pvc.lt]

Sent: Tuesday, September 8, 2020 9:13 AM

Subject: Parengtos praktinės gairės dėl interneto ir išmaniųjų įrenginių naudojimo mokyklose ir šeimose

Laba diena,

Šiandien kaip niekad reikalinga aiški ir visiems mokyklų bendruomenės nariams – mokyklų administracijai, mokytojams, moksleiviams ir tėvams bei globėjams – suprantama kiekvienos ugdymo įstaigos pozicija išmaniųjų įrenginių naudojimo bei interneto rizikų prevencijos klausimu.

„Paramos vaikams centro“ psichologai ekspertai ir „Skaitmeninės etikos centras“ parengė **Išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo gaires.**

Pirmoji gairių dalis skirta apsibrėžti išmaniųjų naudojimo taisykles **mokykloje**, antra – mokyklos patarimai tėvams ar globėjams, kokias taisykles taikyti namuose, o trečioji dalis gairėse – rekomendacijos, kokie ugdymo įstaigos sprendimai gali prisidėti prie **nuotolinio mokymosi** valdymo sėkmės. Gairėse taip pat pridedami priedai – konkrečių patarimų, taisyklių pavyzdžiai, kuriais vadovaudamasi kiekviena mokykla gali sukurti savas taisykles, atitinkančias būtent jos bendruomenės poreikius.

Gairės – prisegtuke ir čia: <https://bit.ly/2EYGjY5>

Kviečiame šiomis gairėmis pasidalinti su visomis rajono ugdymo įstaigomis.

--

Pagarbiai
Paramos vaikams centras

www.pvc.lt
facebook.com/PVC.lt/

Paramos vaikams centras
Children Support Centre

2020 m. rugsėjis

Išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo gairės. Mokykloms ir šeimoms

Kontekstas

Didelė dalis vaikų ir jaunimo gyvenimo šiandien vyksta internete. Daugumai jaunų žmonių skaitmeninio ir realaus gyvenimo ribos yra mažiau ryškios nei suaugusiesiems.

Mokyklų vaidmuo vykdant švietimą ir prevenciją šiuo aspektu yra itin svarbus: jos turi užtikrinti, kad vaikai ir jaunimas būtų mokomi etiško elgesio virtualioje erdvėje, saugumo ir kritinio mąstymo. Mokykla turi padėti prevenciškai ugdyti racionalaus ir atsakingo skaitmeninių technologijų naudojimo įgūdžius, praversiančius jaunimui ir mokymosi procese, ir gyvenime. Įvertinant tai, kad mokykloje moksleiviai praleidžia trečdalį paros, mokykla turi didžiulę įtaką išmaniųjų įrenginių naudojimo kultūros formavimuisi.

Saugus, atsakingas ir pagarbus moksleivių skaitmeninių išmaniųjų įrenginių bei interneto paslaugų naudojimas yra bendra moksleivių, tėvų, globėjų ir mokyklos personalo atsakomybė.

Kam šios gairės skirtos

Šios gairės skirtos pradėti ugdymo įstaigoms užtikrinti vaikų ir jaunimo saugumą, formuojant atsakingą ir etišką skaitmeninio gyvenimo kultūrą ir gebėjimą susikurti gerovę, susijusią su interneto technologijų naudojimu. Į gairių įgyvendinimo procesą įtraukiama visa mokyklos bendruomenė – administracija, mokytojai, moksleiviai, tėvai ir globėjai.

Ugdymo įstaigos atsakomybė ir nuostatos dėl išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo sietinos su šiais aspektais:

- I. naudojimas mokykloje,
- II. naudojimas šeimose – tai mokyklos patarimai tėvams ir globėjams, kokias taisykles diegti namuose: taip mokyklos užtikrins technologijų naudojimo kultūros diegimo tąsą ir padės šeimose ugdyti sveiką, saugų ir atsakingą naudojamąsi skaitmeniniais įrenginiais,
- III. naudojimas nuotolinio ugdymo sąlygomis.

Šios gairės padės įdiegti ir tobulinti kiekvieną iš šių aspektų. Jomis vadovaudamasi mokykla galės formuoti išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo politiką ugdymo įstaigoje, parengti vidines tam skirtas tvarkas, teikti patarimus ir šviesti tėvus bei globėjus dėl išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo šeimose, apibrėžti esminius nuotolinio darbo ir mokymosi principus.

Jei mokykloje jau yra politika ar tvarka, susijusi su išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimu, naudojantis šiomis gairėmis galima esamus dokumentus atnaujinti ir papildyti naujovėmis, įtraukiant nuotolinio mokymosi rekomendacijas.

Gairės

I. Išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimas mokykloje

Kaip mokykloje formuoti ir diegti interneto ir išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo politiką

1. Išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo mokykloje klausimą svarbu aptarti su mokyklos bendruomene, įtraukiant administraciją, mokytojus, moksleivius, tėvus ir globėjus.

Išmanieji telefonai tapo integralia vaikų ir jaunuolių gyvenimo dalimi. Bendrauti, pramogauti, ieškoti informacijos, mokyti – dažniausias langas į skaitmeninį pasaulį šiuo metu yra išmanusis telefonas. Technologijos vis dažniau naudojamos ir ugdymo procese, ir kaip pagalba suaugusiems, norintiems bet kada susisiekti su savo vaiku. Visgi, technologijų teikiamų privalumų ir galimybių gausa neturėtų leisti pamiršti rizikų, susijusių su *netinkamu ar per dideliu* jų naudojimu. Todėl būtina su visa mokyklos bendruomene sutarti dėl svarbiausių jų naudojimo principų.

2. Esminės interneto ir išmaniųjų įrenginių naudojimo mokykloje nuostatos turi būti įtvirtintos dokumente – politikoje, kurią svarbu reguliariai peržiūrėti.

Toks dokumentas padės kurti mokymuisi saugią aplinką be skaitmeninės blaškos, sudaryti geresnes sąlygas socialiniams kontaktams ir fiziniam aktyvumui pertraukų metu. Dokumentas gali apimti:

- Išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo tvarką (būdai, kuriais internetą palaikantys įrenginiai gali ir negali būti naudojami jūsų mokykloje). Šioje tvarkoje gali būti aptartas ir leidimas atsinešti į klases savo įrenginius, kai asmeniniai prietaisai atsinešami mokymosi tikslais, moksleiviams prisiimant daugiau atsakomybės už savo pačių mokymąsi.
- Interneto iššūkių prevencijos (pvz., el. patyčios, duomenų apsauga, socialinių tinklų naudojimas, sekstingas, vaizdo žaidimai, pornografija, skaitmeninis kritinis mąstymas ir t. t.) tvarką ir pan.

Politikos diegimo rekomendacijos

Politikoje apžvelgiami visi susitarimai ir taisyklės, susijusios su mokyklos išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo leidimais bei apribojimais. Politika gali apimti jau esamus su tuo susijusius mokyklos dokumentus, elgesio kodeksą ar pan.

1. Šią politiką rekomenduojama įtraukti į ugdymo įstaigos bendrojo Etikos / elgesio kodekso (ar tam atitinkančio dokumento, jei toks yra) sudėtį.
2. Politika turi atitikti ugdymo įstaigos reikmes – kiekvienos mokyklos kontekstas turės įtakos tam, kaip dokumentas bus rengiamas ir koks bus jo turinys. Kad politikoje minimos taisyklės atitiktų kiekvienos mokyklos poreikius ir jų turinys būtų vienodai suprantamas visos bendruomenės narių, visi jie turi būti įtraukti į politikos rengimo procesą.
3. Rekomenduotina paskirti už politikos sukūrimą atsakingus asmenis ir sukurti koordinuojančią grupę ar komitetą, kurios sudėtyje būtų tėvai, moksleiviai, mokytojai. Patartina apibrėžti konkretų tokios politikos sukūrimo / įgyvendinimo laiką (pvz., 3 sav.). Komiteto atsakomybė – reguliariai tikrinti, kaip įgyvendinamos politikos nuostatos, kokie kyla klausimai, kaip jie sprendžiami ir pan. Dokumentas šių atsakingų asmenų turėtų būti reguliariai peržiūrimas ir atnaujinamas.
4. Vaikų su specialiais poreikiais interneto ir išmaniųjų įrenginių naudojimo aspektams politikoje turi būti skiriama dėmesio atskirai.
5. Parengti dokumentai turi pasiekti visus bendruomenės narius. Rekomenduotina politiką viešinti mokyklos interneto svetainėje. Mokyklos bendruomenės nariams politika gali būti pristatoma susirinkimuose, virtualiai ar el. paštu, supažindinama pasirašant, kūrybiniuose užsiėmimuose ar pan. – būdą sugalvoja ir pasirenka pati mokykla.

6. Mokyklos kviečiamos naudoti [įvairiais šaltiniais https://e-etika.lt/kitos-organizacijos/](https://e-etika.lt/kitos-organizacijos/) siekiant įgalinti vaikus ir jaunimą saugiai kurti savo skaitmeninį pasaulį. Būtina atsižvelgti į kiekvieno šaltinio siūlomos medžiagos tinkamumą moksleivių amžiui ir brandai bei poreikiams.
7. Potencialiai jautrioms temoms aptarti rekomenduojama sukurti atvirą ir saugią erdvę moksleivių diskusijoms, skatinti aktyviai pranešti apie susirūpinimą keliančias situacijas ar netinkamą elgesį skaitmeninėje erdvėje. Visi mokyklos bendruomenės nariai turi žinoti, koks yra tokių pranešimų pateikimo bei jų nagrinėjimo ir / ar sprendimo procesas, kaip tai veikia, kai moksleivis praneša su draugu ar bendraamžiu susijusius klausimus.

II. Išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimas šeimose

Mokyklos rekomendacijos tėvams ir globėjams dėl interneto ir išmaniųjų įrenginių naudojimo namuose

Žemiau esančios gairės apima skaitmeninės gerovės, saugumo ir atsakomybės aspektus, kuriuos pristatydamas tėvams ir globėjams, mokykla pripažįsta būtinybę veikti drauge, atsiliepiant į iššūkius, susijusius su augančiu mobiliųjų įrenginių naudojimu.

Svarbiausia – geras tėvų ir globėjų pavyzdys, kaip jie patys naudojami mobiliuosiuose įrenginiuose šeimose. Tai nėra skatinimas vengti naudoti prietaisus namuose, tačiau labai svarbu šeimose susitarti internetą naudoti protingai ir kontroliuojamai. Skaitmeninės higienos pavyzdžiai gali būti aptariamai siekiant bendro visų šeimos narių sutarimo tokiais aspektais:

1. **Suprasti, kad technologijų naudojimas ir mūsų savijauta bei sveikata – susiję. Laikytis esminių skaitmeninės higienos principų:**
  - ✓ Valgome be ekranų.
  - ✓ Nesinaudojame elektroniniais prietaisais likus valandai iki miego.
  - ✓ Mokydamiesi ar miegodami įjungtame lėktuvo režimą telefone arba išnešame telefoną į kitą kambarį.
  - ✓ Nenaudojame kelių ekranų vienu metu (pvz., telefonas, televizorius, planšetė, nešiojamas kompiuteris).
  - ✓ Reguliariai judame, užtikriname fizinį aktyvumą.
  - ✓ Puoselėjame pomėgius ir reguliariai užsiimame papildoma veikla (mokykloje ir už jos ribų).
2. **Žinoti, kad skaitmeninės higienos įgūdžiai teigiamai veikia fizinę ir psichinę sveikatą, tai:**
  - ✓ Geresnis miegas.
  - ✓ Daugiau energijos.
  - ✓ Prevencija galimiems akių pažeidimams.
  - ✓ Mažiau nerimo ir streso.
  - ✓ Geresnė impulsyvumo kontrolė.
  - ✓ Mažiau izoliacijos.
  - ✓ Daugiau gilesnio bendravimo ir laiko bendriems interesams šeimoje.
3. **Skatinti vaikus būti „skaitmeniniais ambasadoriais“. Padėti išmokti saugiai naudotis jiems prieinamomis technologijomis.**
  - ✓ Užmegzkite pasitikėjimo ryšį ir aptarkite taisykles.

- ✓ Aptarkite geriausius telefono turinio apsaugos būdus, svarbią, saugotiną informaciją ir priežastis, kodėl būtina ją saugoti.
- ✓ Pabrėžkite, kad per didelis dalijimasis informacija socialiniuose tinkluose gali lemti tapatybės vagystę, privatumo problemas ar patyčias.
- ✓ **Apsaugos klausimai.**
  - ✓ Įsitinkite, kad vaikai žino, kaip saugiai naršyti, siųstis informaciją ar atpažinti tinkamą ir netinkamą turinį, apie jį pranešti <https://svarusinternetas.lt/pranesk/1>, kaip elgtis kritiniais atvejais.
  - ✓ Pasitreniruokite, kaip apie netinkamus, užgaulius įrašus ar komentarus galima pranešti bet kurioje socialinių tinklų platformoje (funkcija „Report“).
  - ✓ Naudokite saugius slaptažodžius.
- ✓ **Rūpinkitės paties telefono saugumu.**
  - ✓ Paskirkite jam specialią vietą namuose, pvz., telefono kišenę.
  - ✓ Laikykite telefoną užrakintą.

Klausimai, kurie gali būti naudingi diskutuojant namuose su visais šeimos nariais:

- Ar yra kas nors, ko nežinai, kaip padaryti telefone?
- Ar žinai, kaip saugiai atsisiųsti programą? Kaip elgiesi, jei nori tai padaryti?
- Ką daryti, gavus pranešimą ar nuotrauką iš nepažįstamo žmogaus?
- Koks turinys yra tinkamas ir netinkamas skelbti socialinių tinklų svetainėse?
- Kaip patikrinti, ar svetainė yra saugi kiekvieną kartą spustelėjus nuorodą?
- Kaip įsitikinti, jog programa yra saugi?
- Kokios yra geros manieros bendraujant, naršant, susirašinėjant telefonu?
- Kada reikia nutildyti telefoną ar jį išjungti? Kodėl?
- Kokių turi klausimų apie telefono naudojimą / nenaudojimą?

Naudinga

Šeimos susitarime (https://e-etika.lt/wp-content/uploads/2020/04/Seimos_susitarimas_SEC.pdf) minimi aspektai gali pagelbėti pradedant taikų pokalbį interneto naudojimo klausimais namuose tarp visų šeimos narių nepaisant amžiaus ir paskatinti priimti bendrus susitarimus, kuriuos laikui bėgant svarbu peržiūrėti.

III. Išmaniųjų įrenginių naudojimas nuotolinio, mišraus ar hibridinio mokymosi sąlygomis

Nuotolinio mokymosi sąlygomis atsakomybę dėl išmaniųjų įrenginių naudojimo ypač svarbu aiškiai pasidalinti tarp mokyklos-namų ir bendradarbiauti, kad nenukentėtų nei mokymosi procesas, nei psichinė bei fizinė moksleivių sveikata ar saugumas.

Svarbu atsižvelgti į tai, jog didžioji dauguma suaugusiųjų ir vaikų nuotolinės veiklos sąlygomis patiria nerimą ir stresą. Tad mokymasis ir darbas nuotoliniu būdu – tai komandinio darbo objektas ir yra itin svarbu siekti valdyti stresą ir neparasti optimizmo. Šeimose būtina paisyti mokyklos rekomendacijų, susijusių su išmaniųjų įrenginių naudojimu namuose, o mokykloms – peržiūrėti ugdymo procesą atsižvelgiant į pasikeitusias sąlygas.

Pamokų ar virtualių susitikimų trukmė, bendra organizavimo specifika bei darbo krūvių paskirstymas yra labai aktualūs klausimai, kai mokomasi ir dirbama naudojantis išmaniosiomis technologijomis, ypač kalbant apie nuotolinį, mišrų ar hibridinį ugdymo būdą.

Žemiau – rekomendacijos, kaip ugdymo įstaigos sprendimai gali prisidėti prie tokios situacijos (nuotolinio, mišraus ar hibridinio mokymosi) valdymo sėkmės:

- Ugdymo procese naudoti ne daugiau 1-2 platformų kiekvienoje iš šių sričių:
  - nuotoliniams susitikimams skirtos programos,
  - bendravimui, pokalbiams, konsultavimui skirtos platformos,
  - namų užduočių ir atliktų namų darbų saugojimo vietos.
- Pasirinkus nuotolinio mokymosi platformą, svarbu visiems išmokti ją naudotis tinkamai. Įsitikinti, kad tinkamai ją valdo ir moksleiviai.
- Skirti papildomo laiko kalbėtis ir konsultuoti moksleivius nuotoliniu būdu.
- Reguliariai kalbant įsitikinti, ar moksleiviai supranta pamokos turinį.
- Sudėtingesnį turinį skaidyti į smulkesnes dalis. Būti pasiekiamiems dažniau nei tik užsiėmimų metu.
- Pasverti namų darbų kiekius, įvertinant, kad namų darbai ruošiami taip pat prie ekrano.
- Siekti skirti kuo daugiau užduočių, nesusijusių su ekranais; daugiau laisvų, kūrybiškumą skatinančių užduočių – daugiau dėmesio įkvėpimui, motyvacijai, o ne vadovavimui ar kontrolei.
- Daryti dalyko dėstymo dalies (ne visos pamokos, kur dalyvauja moksleiviai) vaizdo įrašus, suteikiant galimybę peržiūrėti pamokų įrašus bet kuriuo metu.
- Skirti laiko namų darbams aptarti, keliant motyvaciją, pabrėžiant, kas atlikta gerai, kas tobulintina.
- Užtikrinti tėvams prieinamą nuotolinių užsiėmimų tvarkaraštį.
- Suteikti lankstumo namų darbų atlikimo ir pateikimo galimybėms ir t. t.

Naudinga

- ✓ *Daugiau patarimų šiame skyriuje minėtais ugdymo aspektas galima rasti Nacionalinės švietimo agentūros pristatytame [Nuotolinio ugdymo vadove](#), skiltyje „Nuotolinio ugdymo ypatumai skirtinguose lygmenyse“, punktuose 2. 1. 2. Susitarimai, taisyklės, planavimas, 2.1. 4. Skaitmeninių įrenginių naudojimas (pradiniam ugdymui), 2. 2, 4. Mokymosi turinio planavimas ir tinkamo krūvio nustatymas (pagrindiniam ugdymui) (<https://www.emokykla.lt/nuotolinis/metodine-medziaga/nuotolinio-ugdymo-vadovas>).*
- ✓ *Dr. Romos Jusienės, Vilniaus universiteto Psichologijos instituto profesorės, atstovaujančios Lietuvos psichologų sąjungos Vaiko psichologinės gerovės komitetą parengti patarimai, susiję su ekranų laiku (<https://www.fsf.vu.lt/naujienos/fakulteto-ivykiai/2971-ekranu-laikas-vaikams-specialistu-rekomendacijos>).*

Priedai

Praktiniai pavyzdžiai

Geroji praktika ir pavyzdžių fragmentai, kuriuos gali būti paprasta, patogiu ir naudinga įtraukti į mokyklos rengiamus dokumentus.

Pasiūlymai politikoje / tvarkoje aptariamų taisyklių rinkiniams

Išmaniųjų įrenginių naudojimo konkrečioje mokykloje politika / tvarka gali apimti susitarimą, kas bus laikoma tinkamu, o kas – netinkamu įrenginio naudojimu, kaip tvarkomasi su pažeidimais, kokios sankcijos taikomos. Štai keletas galimų tokio tipo politikos punktų pavyzdžių:

PAVYZDYS. Mokyklos administracijai, mokytojams ir tėvams

- Pagrindinės / vidurinės mokyklos vadovybė gali leisti arba drausti naudotis išmaniaisiais įrenginiais visą mokyklos laiką, įskaitant pamokas ir pertraukas.
- Mokykla turi įvertinti moksleivių ir mokyklos bendruomenės poreikius, prireikus – politikos nuostatas koreguoti ir suteikti reikiamas išimtis individualiems atvejams.
- Tėvai, globėjai, o reikalui esant, ir patys moksleiviai gali prašyti vadovybės padaryti išimtį, susijusią su šia politika, esant tam tikroms politikoje nurodomoms aplinkybėms.
- Tėvai ir globėjai pripažįsta savo vaidmenį ugdant ir modeliuojant vaikų elgesį skaitmeninėje erdvėje.
- Mokytojai padeda tėvams ir globėjams suprasti, kaip ugdyti sveiką, saugų ir atsakingą vaiko naudojimąsi skaitmeniniais įrenginiais.
- Mokytojai nuolat kelia profesinę kvalifikaciją šioje politikoje vardinamais klausimais.
- Mokykla neprisiima atsakomybės pakeisti pamestą, pavogtą ar sugadintą telefoną. Išmaniųjų įrenginių saugumas yra moksleivių ir jų tėvų atsakomybė.
- Kiekvienas asmuo (svečias) mokyklos teritorijoje privalo naudotis išmaniaisiais prietaisais vadovaudamasis mokyklos politika ir joje numatytais taisyklėmis.

PAVYZDYS. Moksleiviams

- Pradinių klasių moksleiviai nesinaudoja išmaniaisiais įrenginiais pamokų ar pertraukų metu, nebent tą daryti mokymo tikslais leidžia mokyklos vadovas arba mokytojas.
- Moksleivių telefonai turi būti sužymėti, aiškiai nurodant vardą ir pavardę.
- Moksleiviams rekomenduojama naudoti slaptažodžius ar PIN kodus apsaugant savo telefoną, kad nebūtų galima juo naudotis tiems, kam nėra suteikta tokia teisė.
- Jei moksleivis pasijuto blogai ir turi susisiekti su artimaisiais, jis turi pirmiausiai kreiptis į savo mokytoją.
- Mobilieji telefonai turi būti nustatyti „tylos“ režimu ir negali būti naudojami pamokų ir užsiėmimų metu be aiškaus mokytojo leidimo.
- Telefonai gali būti naudojami tarp pamokų dėl priežasčių, susijusių su mokymosi įsipareigojimais, pvz., pasitikrinti tvarkaraštį ar mokyklos el. pašta, tačiau jokia būdu ne pramogų tikslais.
- Mokiniam leidžiama naudotis savo telefonais mokyklos nurodytose zonose (pvz., užimtumo centre).
- Mokiniam neleidžiama naudotis savo telefonais mokykloje, jos koridoriuose ir maitinimo patalpose (valgykla, kavinė – laukiant eilės ar valgant).
- Mokykloje mobiliuoju telefonu neskambinama ir į skambučius neatsiliepiama. Telefono įspėjimai / skambėjimo tonai neturi būti girdimi, o ausinių naudojimas taip pat nėra priimtinas. Mokiniai, turintys realią kritinę situaciją, gali kreiptis į mokytoją, skambinti iš raštinės ar kito mokytojo pasiūlyto telefono.
- Muzikos galima klausytis ... .. (pvz., poilsio zonoje, bendrajame kambaryje ar pan.).

- Ausinės neturi būti naudojamos judant po mokyklą. Mokiniai skatinami ausinėmis naudotis atsargiai pakeliui į mokyklą ir iš jos, nenaudoti jų ir vairuojant transporto priemonę.
- Be mokytojų leidimo įrašinėti vaizdus draudžiama, įskaitant koncertus, spektaklius ir kitus mokyklos renginius.
- Pranešimai neturi būti siunčiami / skelbiami, jei jie gali būti klaidinantys ar įžeidžiantys; galioja tos pačios gairės, kurios būtų taikomos bendraujant akis į akį.
- Netoleruojamas bet kokios rūšies fotografinės ar filmuotos medžiagos naudojimas tyčiojimuisi iš kitų asmenų. Toks elgesys traktuojamas kaip rimtas drausmės pažeidimas.
- Bet kokios medžiagos (pvz., komentarų, vaizdų, animacijos), kuri, pagrįstai mokyklos nuomone, laikoma įžeidžiančia ir (arba) skirta tyčiotis, priekabiauti ar įbauginti kitus, paskelbimas tokiose svetainėse kaip „YouTube“, „Facebook“, „Twitter“, „Instagram“, „SnapChat“ ir kt. yra rimtas drausmės pažeidimas. Šiuo atveju neatsižvelgiama, ar tam naudojamas įrenginys yra mokykloje ar kitur, įskaitant mokinio namus.
- Naudodamiesi mokyklos Wi-Fi, moksleiviai įsipareigoja, jog jie:
  - Nesisiųs programėlių ir programų.
  - Neieškos žalingo turinio.
  - Laikysis draudimo kurti fotografinę, vaizdo ir garso medžiagą mokyklos teritorijoje. Daryti mokyklos švenčių garso ir vaizdo įrašus leidžiama tik įgaliotiems asmenims (mokyklos darbuotojams arba kitiems įgaliotiems asmenims).
  - Nesiims neteisėtų veiksmų visais atvejais, kai atsitiktinai susidurs su žalingu ar neteisėtu turiniu, praneš apie tai IT klasės mokytojui arba tinklo administratoriui.
  - Pagarbiai elgsis su kitais interneto vartotojais.

PAVYZDYS. Mokyklos veiksmai, kai išmaniaisiais įrenginiais naudojama netinkamai

Mokyklos personalas turi pranešti apie netinkamo išmaniųjų įrenginių naudojimo atvejus bei juos valdyti vadovaujantis mokyklos politika, kad užkirstų kelią incidentams ateityje bei galėtų suteikti reikiamą pagalbą.

- Mokytojai reaguoja ir praneša apie bet kokią skaitmeninių prietaisų naudojimo pažeidimą pagal mokyklos politikos ar tvarkos procedūrą.
- Mokytojui įtariant, kad moksleivio telefone gali būti netinkamo turinio, moksleivis bus paprašytas atiduoti telefoną mokytojui ir tėvai bus paprašyti pasiimti moksleivį iš mokyklos.
- Jei moksleivis naudoja išmaniųjų telefoną įžeisti ar pasityčioti iš kitų mokinių, siunčia įžeidžiančias žinutes, skambina, jam bus taikomi mokyklos elgesio kodekse numatyti veiksmai.
- Moksleiviai, kurie nesivadovauja šia politika ir naudojami išmaniaisiais įrenginiais mokykloje, net jeigu tai yra draudžiama, turi atiduoti telefoną mokyklos personalui ir jis bus grąžintas tik baigiantis sutartam laikui.
- Telefonai, kurie randami mokyklos teritorijoje be vardo, atiduodami ... .. (raštinės darbuotojui, budinčiam mokytojui ar pan.).

Visi aukščiau pristatyti pavyzdžiai skirti padėti pradėti arba tęsti jau pradėtą dialogą mokyklos bendruomenėje išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo klausimu. Be to, jie gali padėti įvardinti būtent Jūsų mokyklai aktualius išmaniųjų įrenginių naudojimo aspektus. Minėtus pavyzdžius taip pat galima išsyt naudoti priimant susitarimus, jei mokyklos bendruomenė juos priima kaip tinkamus.

Kilus klausimams, turint komentarų ar prireikus pagalbos gairėse dėstomais klausimais, susisiekime:

Skaitmeninės etikos centras, info@e-etika.lt, +37068698686

Paramos vaikams centras, pvc@pvc.lt, +37061143567